

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii
Apostolici, Olim S. Congregationis Indicis Consvltoris, &
insignis Ecclesiæ Vimaraneſis Theſaurij maioris, Demvm
Episcopi Vgentini, Et A Consiliis ...**

Barbosa, Agostinho

Lugduni, 1655

XII. De functionibus Parochialibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98569](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98569)

ut illa sacra Synodus optat, paternis eius cohortationibus in dies magis inflammantur. Tum ab eodem item audiant, qui dies festi, (si qui in hebdomadam inciderint) colendi, quæ vigiliæ, ieiuniæ servanda sint.

Discant ab ipso item quæ Christianæ pietatis officia in illis religiosè colendis præstari oporteat; ac quæ præterea supplicationes, processiones, aut stationes, orationes, Indulgentiæ, Iubilæa indicantur, quæ matrimoniorum denuntiationes fiant, quæ ista pro ratione temporum, admonitu, iussuque Episcopali ad diligentiorum eorum institutionem promulgentur. His atque adeo aliis fructibus, quæ ex Paternis Parochi vel in cohortando, vel in monendo officiis existunt, eos carere continget, qui ad Missam iis diebus in suam Parochialem Ecclesiam non conveniunt.

Quæ autem incommoda proveniant ex absentia Missæ Parochialis, indicant dictæ litteræ.

55 IMMO verò quod hoc audiendæ illis diebus Missæ Parochialis munus à Fidelibus minimè diligenter præstatur, & à quibusdam planè negligitur, multa incommoda inde existunt. Hinc in plerisque sæpè Fidei articularum, & Dei, sanctæque Matris Ecclesiæ præceptorum, quæ ad salutem consequendam Christianum hominem nosse oportet, imperia festorum dierum cultus neglectus, debita Christianæ pietatis opera non exulta, non cognita Christiana familiarum institutio, languescens Sacerdotum Parochorum omne officium, eorum aliquis contemptus, sanctissimorum institutorum, & sacrorum Canonum violatus usus; hinc denique in Ecclesiis Parochialibus, quæ à maioribus tanto pietatis studio exedificatæ sunt, instaurandis, ornandis, fartis, rectisque habendis, cura multis in partibus neglecta, in illisque nulla, aut penè exigua Ecclesiastica ad diuina Officia obeunda, necessaria suppellex. Histot, tantisque malis atque incommodis unusquisque occurrere studeat, id diligenter exequendo, quod sanctorum Patrum suadet auctoritas, quod Tridentina Synodus moneri iubet, quod ex illius iussu, nos de vniuscuiusque vestrum salute solliciti paternis vicibus cohortamur, & monemus in Domino.

CAPVT XIII.

De functionibus Parochialibus.

SUMMARIUM.

- 1 Functiones Parochiales sunt illæ, quæ à proprio Parocho, & non ab alio fiunt.
- 2 Benedictio fontis Baptismalis ad solum proprium Parochum spectat.
- 3 Sanctissimi Sacramenti delationes, & celebrationes Missarum, feria quinta in CENA Domini, & Sabbathi sancti non spectant ad Capellanos, siue Sacristas Ecclesiarum, sed ad proprios earum Parochos.
- 4 Candelarum benedictio in die Purificationis B. Virginis, & earum dispensatio ad proprios Parochos spectat.
- 5 Candelas benedictas in die Purificationis non transmittat Parochus ad aedes secularium, sed in Ecclesia distribuatur.
- 6 Candela benedicta in Ecclesia Cathedrali debet Episcopo ministrari à prima Dignitate.
- 7 Candelam ab Episcopo accipere debet ante omnes, etiam ante Vicarium ille, qui candelam Episcopo ministravit.
- 8 Candelæ annuatim dantur laicis in die Purificationis in aliquibus Ecclesiis, ibid.
- 9 Cinerum benedictio primo die Quadragesimæ à proprio Parocho est faciendæ.
- 10 Palmarum benedictio in die Dominica proxima Paschati spectat ad Parochos.
- 11 Celebrantes, qui distribuunt candelas, cineres, & palmas, deiecto capite distribuere debent.
- 12 Aspersiones domorum in Paschate Resurrectionis ad Parochos privative quoad alios Ecclesia liberos spectant.
- 13 Regulares non possunt in Sabbato sancto benedicere domos, cum non possint hoc munus extra Conuentus suos exercere.
- 14 Processiones facere per Parochiam ad Curatos spectat, & sine eorum consensu illas dirigere nullus etiam Regularis valet.
- 15 Fratres Dominicani possunt processionem Sanctissimi Sacramenti Dominica infra octavam Corporis Christi facere per vicos, & plateas ab eis semel eligendas absque Parochorum consensu.

FUNCTIONES Parochiales sunt illæ, quæ à proprio Parocho fiunt, & quibus capellarum, seu quorumvis beneficiorum simplicium Rectores, Sacristæ, & Capellani se intromittere nequeunt; sed tale officium ad ipsum tantum Parochum spectat, ita nouissimè Aloys. Ricc in prax. rer. fori eccles. p. 4. resol. 304. prove

pro vt in casibus qui sequuntur.

- 2 Benedictio fontis Baptismalis inter functiones Parochiales connumeratur, ac proinde ad solum proprium Parochiæ Rectorem spectat, vt per Quarant. in *sum. Bullarij, verbo Missa, in fine pag. 403.* Hieron. Carat. in *opusc. de Iuribus Parochial. tit. 1. cap. 6.* Aloyf. Ricc. d. p. 4. *resol. 308.*
- 3 Sanctissimi Sacramenti delationes, & celebrationes Missarum Feriæ quintæ in Cœna Domini, & Sabbati sancti inter functiones Parochiales connumerantur, & propterea tale munus non spectat ad Capellanos, siue Sacristas Ecclesiarum, sed ad proprium Parochum, seu Rectorem animarum curam habentem in Ecclesia institutum, Ita declarauit S. Rituum Cong. sub die 18. Maij 1602. prout referunt Quarant. d. verb. *Missa* Aloyf. Ricc. d. p. 4. *resol. 309.*
- 4 Candelarum benedictio in die Purificationis B. Virginis, & earum dispensatio inter Parochiales functiones connumeratur, ac proinde ad proprios Parochos spectat. Ita ex Quarant. & Carat. resoluit Aloyf. Ricc. d. p. 4. *resol. 305.* & censuit S. Congreg. Rit. in *Alatrina 5. Martij 1633.* cuius memini in *collect. Bullarij verb. palma 3.*
- 5 Caueant vtiq; Parochi huiusmodi candelas transmittre ad aëdes secularium; sed iuxta laudabilem, & obseruatam ab Ecclesia vniuersali consuetudinem in Ecclesia populus eas recipere teneatur, vt censuit S. Cong. negotiis Episcoporum, & Regularium præposita in *Foglinen. de anno 1585.* In ¶ Ecclesiis autem Cathedralibus candela benedicta debet Episcopo ministrari à prima Dignitate, vt declarauit *Sacra Rituum Cong. in vna Brixien. 28. Maij 1616.* ¶ Et candelam ab Episcopo accipere debet ante omnes, etiam ante Vicarium, ille, qui candelam Episcopo ministravit, ex eadem S. Congreg. in *Lucerina 14. Iunij 1608.* Et nouissimè eadem S. Congreg. Rit. in *causa S. Marci, 5. Martij 1633.* censuit quòd Episcopo distribuenti candelas, cineres, & palmas præferendus est ille, à quo Episcopus prædicta recepit, post quem Dignitates, & Canonici sacris vestibus induti, & ante omnes Vicarius generalis. Et eodem die & anno, in *Vulteran. terræ Gualdi,* declarauit quòd in distributione candelarum, cinerum, palmarum, & similium supra omnes alios, etiam supra Vicarium generalem, præferenda est illa Dignitas, vel Canonici, à quo celebrans recepit candelam, cinerem, palmam, & alia, post quem immediatè Vicarius generalis in præmissis omnibus anteposendus est.
- 7 In aliquibus Ecclesiis viget consuetudo dandi laicis annuatim candelas in die Purificationis, quia multum confert ad deuotionem,

Federic. de Senis *conf. 155.* Greg. Lop. l. 15. in *glos. verb. de tuo officio, in fine tit. 17. p. 1.* & est tolerabilius si non præiudicetur nimis Ecclesiæ, & abundet redditibus, vt post alios tradit Guttier. lib. 2. *canon. cap. 21 n. 159.* quem refert Perez de Lara de *capellan. cap. 21. à num. 26.* vbi attestatur hanc consuetudinem feruari in alma Ecclesia Toletana eo die Purificationis, & in festo Corporis Christi, & num. 28. differit pro vtraque parte, Doctores referens, an hæc candelarum præstatio præscribatur contra Ecclesiam quadraginta annorum spatio?

Cinerum benedictio, quæ solet fieri primo die Quadragesimæ, connumeratur etiam inter functiones Parochiales, & ideò à Parocho est facienda, vt post Quarant. Carat. & Nouar. tenet Aloyf. Ricc. d. p. 4. *resol. 306.* & censuit Sac. Congreg. Rit. in *d. Alatrina 5. Martij 1633.*

Palmarum benedictio, quæ in toto Christiano Orbe in die Dominico proximo Paschati fieri solet, cum inter functiones Parochiales, connumeretur, spectare debet ad Parochos locorum Ordinarios. Ita post citatos, tradit Aloyf. Ricc. d. p. 4. *resol. 307.* ¶ & celebrantes, qui retribuunt candelas, cineres, & palmas, quòd detecto capite distribuant, censuit S. Rit. Cong. sub die 18. Iulij 1626. Et nouissimè eadem S. Rituum Congregat. de omnibus supradictis functionibus Parochialibus agens, in *dicta Alatrina 5. Martij 1633.* censuit benedictionem candelarum, cinerum, palmarum, & similium à Curatis in eorum Ecclesiis Parochialibus peragi debere.

Aspersiones domorum in die Sabbati sancti post factam fontis benedictionem, vt in Italia fieri solet, vel in primo, aut secundo die post Dominicam Resurrectionis secundum morem, qui viget in Lusitania, cum inter functiones Parochiales similiter connumerentur, spectant solum ad Parochos priuatiuè quoad alios Ecclesiæ clericos, ita post citatos resoluit Aloyf. Ricc. d. p. 4. *resolut. 310.* Vnde S. Congr. Concil. sub die 23. Nouembr. 1616. censuit ¶ Regulares non posse in Sabbato sancto benedicere domos, cum non possint hoc munus extra Conuentum suum exercere. Et eadem S. Congr. in *Bononien. sub die 4. Iulij 1620.* censuit non posse Regulares in hebdomada sancta benedicere domos in Diocesi existentes, cum hoc sit munus Parochi, refert Lezana in *sum. quest. Regular. tom. 1. cap. 12. num. 41. vers. ad quartum decimum,* & in *vers. ad nonum,* subdit fuisse ab eadem S. Cong. decisum Regulares non prohiberi in eorum Ecclesiis mulieres post partum ad Purificationem admittere.

Processiones facere per Parochiam ad Curatos spectat, & sine eorum consensu illas

illas dirigere nullus etiam Regularis valet, vt censuit *Sacra Rituum Congreg. in vna Hispanen. sub die 26. Februar. 1628.* cuius decisionis copiam hic transcribere curauimus; & est prout sequitur: *Abbas maior, & Vniuersitas Parochorum Ciuitatis Hispanen. citatis procuratoribus Ordinum, supplicauerunt diffiniri an Regulares possint facere processiones extra claustra Monasteriorum. Hinc, an stante consuetudine aliqua faciendi processiones extra per vias publicas sine consensu Parochi, talis consuetudo Regularibus suffragatur, & sit attendenda? Et S. Rituum Congr. ad tollendas difficultates, quæ quotidie oriuntur circa processiones faciendas tam per Regulares, quam per Confraternitates in Ecclesiis Regularium, inhaerendo decretis alijs in similibus factis, & signatè in Casaraugustana 17. Martij 1627. censuit in processionibus fidei tam per Regulares, quam per Confraternitates laicorum ita in posterum seruari debere, vt in Ecclesijs habentibus claustrum processiones fieri non possint, nisi intra claustra tantum, & non extra. In Ecclesijs verò carentibus claustro fieri possint intra ambitum, hoc est, prope muros Ecclesiæ, siue exeundo à ianua Ecclesiæ, & intrando per aliam, siue per eandem, & semper prope muros Ecclesiæ: extra verò ambitum Ecclesiæ non licere neque Regularibus, neque Confraternitatibus facere processiones, nisi de licentia, consensu, aut cum Cruce Parochi, exceptis tamen illis Ecclesijs, quæ habent in hoc speciale priuilegium faciendi processiones per alia loca, quibus per hoc decretum S. Congr. non intendit præiudicare. Et nouissimè eadem S. Congr. Rit. in Liman. 15. Decemb. 1632. censuit non licere Regularibus, & Confraternitatibus laicorum habentibus claustra, processiones facere extra claustra monasterij; carentibus verò claustris, non nisi intra ambitum, hoc est prope muros Ecclesiæ, siue exeundo à ianua Ecclesiæ, & intrando per aliam, siue per eandem, & semper prope muros Ecclesiæ; extra verò ambitum Ecclesiæ non nisi de licentia, consensu, aut cum Cruce Parochialis. Et idem fuisse rescriptum Cardinali Ludouiso Archiepiscopo Bononien. à S. Congr. Conc. sub die 2. Iulij, 1620. refert Lezana in sum. quæst. Regul. cap. 12. num. 41. vers. ad octauum, vbi in vers. tertio, subdit ibidem fuisse decisum non posse Regulares portare pluuiæ, aut stolam per Parochiam extra Ecclesiam, aut claustrum.*

¹⁴ Excipiuntur tamen Fratres Dominicani, iuxta declarationem eiusdem S. Rit. Congr. in causa Pesaurien. sub die 14. Nouemb. 1613. quæ sic cantat: *Sacra Congreg. Rit. audita relatione Illustrissimi, & Reuerendissimi D. Card. de Monte, coram quo de mandato eiusdem S. Congr. Rituum deducita fuerant vocæ, & scriptura, & rationes Fratrum Prædicatorum ciuitatis Pesauriensis prætendentium posse virtute litterarum Clem. VII. ampliare viam ab illis alias electam pro processione*

sanctissimi Sacramenti faciendæ Dominica infra Octauam Corporis Christi. Eadem S. Congr. audita relatione, vt supra, iuxta formam litterarum sel. record. Pap. Clem. VII. in quibus expressè dicitur, quod fratres Dominicani possint dictam processionem sanctissimi Sacramenti facere per vicos, plateas, & loca ab eis electa, & semel tantum eligenda, declarauit dictos fratres Dominicanos in dicta eorum processione, quam in ciuitate Pisauri facere solent Dominica infra Octauam festiuitatis sanctissimi Corporis Christi debere incedere per eandem viam, per quam processionaliter prima vice inceserunt, quando dictam processionem facere inceperunt. Eadem quoque Sac. Congreg. in Mataranen. 15. Maij, 1632. censuit Parochum non posse, nec debere impediri à Fratribus Dominicani, in sua solita processione, ne Dominica infra Octauam Corporis Christi illam faciat, quia dictum Breue Clem. VII. non afficit Parochos.

¹⁵ Item eadem S. Congreg. in causa Materan. sub die 20. Iulij 1629. respondit non licere Fratribus Dominicani ciuitatis Matæ in processione sanctissimi Sacramenti, quam faciunt in Dominica infra Octauam Corporis Christi, mutare, aut variare vias, & loca semel ab eis electa; sed incedere debere per easdem vias, per quas processionaliter prima vice inceserunt quando dictam processionem facere ceperunt.

¹⁶ Hactenus de functionibus Parochialibus, quæ sunt diuersæ à iure Parochiali, quod septem modis consideratur, in quibus ipsum consistit, videlicet in audienda Missa in diebus festiuis in Parochia, vt in cap. vt Dominici, de Paroch. in decimis; in oblationibus; in Pœnitentijs recipiendis; in exhibitione Sacramentorum; in sepulturis, & in benedictionibus nubentium; de quibus vide Roman. cons. 356. Circa primum, col. 1. Gutier. alleg. 8. n. 7. & Canon. lib. 1. cap. 30. n. 2. Machado en su perfecto Confessor y Cura de Almas lib. 4. p. 2. tract. 2. docum. 5. Boll. in economia Canonica p. 2. cap. 1. §. 1. pag. 163. cum seq. vers. Parochia ius consistit. & de illis ex professo tractabimus p. 2. & 3. huius tractatus.

CAPVT XIII.

De Parochorum cura circa propriam Ecclesiam, & habitationis reparationem, & debitam reuerentiam ipsi Ecclesiæ habendam, eiusque bona, & res conseruandas.

S V M M A R I V M.

¹ Parochi Ecclesias, cum indigent, reparare, & restaurare debent pro ita scilicet reddituum,